

Förslag till stadsplan för området HAVSTENA i SKÖVDE.

BESKRIVNING.

- Belägenhet.** Havstena är ett gammalt bynamn. Området är beläget knappt 2 km norr om stadens centrum (Hertig Johans torg) och strax väster om den f.n. under byggnad varande nord-sydliga genomfartsvägen (Vadsbovägen). Havstenaområdet utgör direkt fortsättning norrut av det nyligen i stort sett färdigbebyggda området Kärplunda. Genom sin belägenhet torde Havstenaområdet vara praktiskt taget helt obesvärat av den från industrianläggningar emanerande rök- och dammspridning, som i vissa stadsdelar är en påfallande olägenhet.
- Topografi.** Området består av en jämn platå som i väster sluttar ganska brant ned mot en synnerligen rörlig mellanterräng, vilken längre västerut övergår i Billingsens östsluttning. Havstenaplatån utgör avslutningen i nordväst av den större platå som upptages av stadsdelarna Norrmalm och Kärplunda.
- Grundlägg-
ningsför-
hållanden.** Hela det ovannämnda platåområdet har mycket goda grundlägg-
ningsförhållanden (sand).
- Ägarför-
hållanden.** Skövde stad äger hela stadsplaneområdet med undantag av dels den befintliga samfälliga vägen genom området, dels villagruppern i nord-
öst, där staden äger endast den västligaste av de sju villatomterna.
- Befintlig
bebyggelse.** Den enda befintliga bebyggelse inom stadsplaneområdet som moti-
verar hänsynstagande är de ovannämnda sex privata villorna i nord-
östra områdesdelen.
- General-
planeför-
hållanden.** I 1948 års generalplan för Skövde är Havstenaområdet endast in-
registrerat enligt sina befintliga förhållanden ("spridd bebyggelse"
resp. handelsträdgård).

Utvecklingen har emellertid numera helt passerat generalplanens befolkningsprognos och framför allt dess markbehovsbedömning. Det har därför redan i många fall befunnits nödvändigt att väsentligt förtäta det i generalplanen anvisade bebyggelsesättet eller att förlägga nya bebyggelseområden helt utanför generalplanens yttersta gräns för tätbebyggelse. För de nödvändiga översiktliga planläggningsbedömningarna har man god nytta av de förberedelsearbeten som gjorts för ny generalplan. Bl.a. har tillämpats ett växelspel mellan översiktsskissning och schematiska detaljplaneskisser (dispositionsplaner).

Stadsplane-
förhållan-
den.

Havstenaområdet är icke tidigare stadsplanlagt. Som ovan framhållits, utgör det en direkt fortsättning norrut av Kärplundaområdet, för vilket stadsplan fastställdes den 19/11 1960 (vissa ändringar sedermera fastställda den 15/6 1961 och den 25/10 1965). Till storleksordningen - såväl arealmässigt som betr. det tillämnade antalet bostadslägenheter (ca 400 st.) - är Havstenaområdet ungefär hälften så stort som Kärplundaområdet.

Trafikför-
hållanden.

Havstenaområdet är, som ovan nämnts, beläget strax väster om den nya nord-sydliga genomfartsvägen, Vadsbovägen. Från stadens centrum kan man nå området på tre olika sätt: via Vadsbovägen och Grubbavägen, via Gustav Adolfsgatan och Grubbavägen eller via Kärplundavägen och Havstenavägen. Så länge Grubbavägens anslutning till Vadsbovägen bibehålles, når man därvid i samtliga tre alternativ Havstenaområdet södra del först. På längre sikt avses emellertid att Grubbavägens anslutning till Vadsbovägen skall slopas och ersättas med en 350 m längre norrut belägen trafiklösning, där en väst-östlig trafikled ("Nya

Lerdalavägen") planskilt korsar Vadsbovägen. Man kommer då att nå Havstenaområdet endast norrifrån därest man från stadens centrum färdas med bil å Vadsbovägen eller Gustav Adolfsgatan (för gående och cyklande avses Grubbavägen vara tillgänglig i form av tunnel under Vadsbovägen). Denna tillfart norrifrån innebär en obetydlig vägförlängning i förhållande till alternativet Kärplundavägen-Havstena-
stena-
vägen; så obetydlig att flertalet trafikanter torde för att vinna snabbhet och bekvämlighet välja att färdas å Vadsbovägen. Detta är ju också det trafikmässigt önskvärda. Den ovannämnda väst-östliga "Nya Lerdalavägen" har i stadsplane-
förslaget illustrerats som 2-filig. Dess behov av framtida 4-filig bredd torde kunna be-
gränsas till sträckan mellan Vadsbovägen och nuv. Mariestadsvägen.

Avloppsför-
hållanden.

Avloppet från området måste ledas åt två håll, dels söderut, dels österut. Avloppet söderut betjänar i princip bebyggelsens västra del och löper med självfall. Avloppet österut betjänar i princip bebyggelsens östra del och löper till en pumpstation, varifrån det via tryckledning föres västerut till ovannämnda sydgående avlopps-
ledning. När framdeles vissa markförvärv skett eller markdisposition säkerställts för ledningsdragning, kan även det östgående avloppet löpa vidare österut med självfall.

Skolför-
hållanden.

Låg- och mellanstadieskola kommer att inom något år uppföras i Kärplundaområdet. Ny högstadieskola är föreslagen att placeras alternativt nordost eller nordväst om Havstena, i förra fallet på c:a 600 m. avstånd (fågelvägen), i senare fallet på c:a 400 m. avstånd. Starka skäl talar för det sistnämnda alternativet. I båda alternativen avses planskild gångvägskorsning med trafiklederna. Högstadieskolans uppförande torde dock dröja en del år.

"Barnstuga" d.v.s. förskola + barndaghem är f.n. under uppförande i Kåpplundaområdet, i anslutning till tomten för låg- och mellanstadieskolan. Inom Havstenaområdet avses tillkomma en förskola, placerad i en mot västsluttningen vettande undervåning i någon av de huskroppar som har gavelfasad åt väster.

Butiks-
centrum.

Det angränsande Kåpplundaområdet har två stora livsmedelsbutiker samt ett par små specialbutiker. Med sina f.n. 767 lägenheter ger Kåpplundaområdet icke fullt underlag för de befintliga butikerna. Havstenaområdet med sina 400 lägenheter kommer därför att bli en synnerligen önskvärd ökning av detta underlag. Något behov av ytterligare butiker bedömes icke föreligga.

Bebyggelsens
utformning.

Hustyper och husgruppering fullföljer principen från det angränsande Kåpplundaområdet. Det sistnämnda innehåller närmast Vadsbovägen två grupper om vardera 4 st. 8-vånings punkthus samt väster därom öst-västliga längor av 3-våningshus, som avgränsar gårdar öppna åt väster. Redan vid Kåpplundaområdets tillkomst avsågs att dess bebyggelse sedermera skulle få en konsekvent avslutning i Havstena. Denna stadsbilds- och helhetssynpunkt är ett huvudmotiv för den nu föreslagna utformningen av Havstenabebyggelsen, innebärande 4 st. 8-vånings punkthus som front i nordost och i övrigt gårdsbildande 3-våningslängor. Givetvis har emellertid även eftersträfvats att på bästa möjliga sätt tillvarataga områdets egna speciella förutsättningar och att få en god exploateringsekonomi.

I och för sig hade det måhända varit önskvärt att de båda östligaste huskropparna kunnat placeras på något större avstånd från Vadsbovägen än förslaget visar. Med hänsyn till helhetsverkan har det emellertid bedömts vara försvarligt att för dessa båda huskroppar

tillämpa ett avståndsmått som endast obetydligt överstiger motiverande mått inom Kärplundaområdet.

Antalet bostadslägenheter kommer, enligt preliminära planlösningssstudier, att uppgå till 407. I de huskroppar, vilkas entréer är så belägna att det skulle vara mindre lämpligt använda dessa entréer för barns passage till gårdslekplatser, avses att bottenvåningarna skall planlösas med genomgång från trapphus till gårds-sida.

Parkering. Enligt redovisning å illustrationskarta kan 480-490 bilplatser erhållas, utgörande 1,2 st. per lägenhet. Av dessa parkeringsplatser är 100 st. belägna inom en yta för 2-plansparkering, d.v.s. över och under ett betongdäck. Under en övergångstid, innan betongdäcket bygges, kan där ske markparkering för åtminstone 50 bilar.

Markparkeringsytorna har förlagts i bostadsområdets periferi. Speciellt blir det en anhopning parkeringsplatser nordost om de 4 punkthusen. Skuggbildningen från de höga husen är ur parkeringssynpunkt närmast en fördel.

I viss omfattning får markparkeringsytorna, efter byggnadsnämndens särskilda prövning, överbyggas med lätta, monteringsfärdiga garagebyggnader.

Avståndet mellan bilplats och fasad å bostadshus uppnår i regel - enligt å illustrationskartan visad markdisposition - måttet 15 m. eller mera.

Rekreati-ons- Självva stadsplaneområdet inrymmer sedvanliga lekplatser för områden. mindre barn. För större barn erbjuder terrängen norrut stora möjligheter till friluftsverksamhet. Å generalplanen avser man här att skapa ett stort sammanhängande idrotts- och rekreati-onsområde som

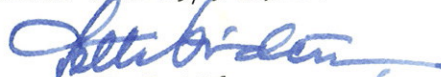
norrut får kontakt med Karstorpssjön och som från de angränsande stadsdelarna kan nås genom gång- och cykeltunnlar under trafiklederna.

Utanför stadsplaneområdets västra gräns finns möjlighet att i blivande parkområde placera en bollplan.

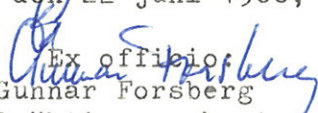
Fornminnen. I stadsplaneområdets nordvästra del ligger fyra rösen, utgörande (parvis) n:s 20 och 21 i K.E. Sahlströms fornminnesinventering för Skövde av år 1954. Huruvida rösena verkligen utgör forngravar och icke vanliga odlingsrösen synes vara outrett. De båda rösena nr 21 är icke längre i ursprungligt skick. Man synes i varje fall kunna bedöma rösenas fornminnesvärde som obetydligt, vilket innebär att de ej rimligen bör motivera någon kostbar inskränkning av byggnadsmöjligheterna. Undersökning av rösena genom arkeologisk sakkunskap bör emellertid ske.

Samråd jml.
14 § BS. Under stadsplanearbetet har skett samråd dels inom stadens planberedning, som är ett arbetsforum för byggnadsnämnd, drätselkammare och chefstjänstemän, dels med länsarkitekten och vägförvaltningen, dels med den blivande byggherren (AB Skövdebostäder) och dennes husarkitekt. Lägenhetsfördelning, huslängder, entréförhållanden m.m. är sålunda preliminärt studerade.

Skövde den 15/3 1966.

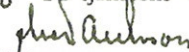

Seth Fridén
Stadsarkitekt

Tillhör stadsfullmäktiges i Skövde
protokoll den 22 juni 1966, § 68;
betygar

Ex officio
Gunnar Forsberg
Stadsfullmäktiges sekreterare

Tillhör länsstyrelsens i Skaraborgs län
beslut den 26 aug 66, betygar

o På tjänstens vägnar:

ÅKE PAULSSON

Förslag till stadsplan för området HAVSTENA i SKÖVDE.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

A. Huvudbestämmelse.

§ 1.

PRIMÄR BESTÄMMEELSE RÖRANDE ANVÄNDNINGSSÄNDAMÅL.

Med "B" inom ring betecknat område utgör kvartersmark för bostads-
ändamål.

B. Detaljbestämmelser.

§ 2.

SEKUNDÄRA BESTÄMMELSER RÖRANDE ANVÄNDNINGSSÄNDAMÅL.

Art. 1a Med "bk" betecknad del av byggnadskvarter får bebyggas endast för
bostadskollektivt ändamål, exempelvis värmecentral, tvättstugor,
hobbylokaler, transformatorstation, mindre butikslokal e.dyl.

Art. 2a Med "g" betecknad del av byggnadskvarter får bebyggas endast för
garage- och parkeringsändamål för närboendes behov.

Art. 3. Med "pg" betecknad del av byggnadskvarter får användas endast för
tillgodoseende av närboendes behov av parkeringsplatser och garage.
Garage får emellertid å sådan yta uppföras endast i den omfattning
byggnadsnämnden för varje särskilt fall prövar lämplig.

§ 3.

MARK SOM ICKE FÅR BEBYGGAS.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 4.

SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER ANGÅENDE OMRÅDEN FÖR LEDNINGAR.

Å med "u" betecknad mark får icke vidtagas anordningar som hindra främmande eller underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

§ 5.

BYGGNADSSÄTT.

Med "f" betecknat område får bebyggas endast med hus som placeras fristående i förhållande till tomtgräns.

§ 6.

BYGGNADS MAXIMIYTA SAMT ANTAL BYGGNADER Å TOMT.

Mom. 1. Å med "f" betecknat område får huvudbyggnads planyta icke överstiga 150 m².

Mom. 2. Å med "f" betecknat område får tomt icke bebyggas med mera än ett bostadshus och en uthusbyggnad. Den sistnämnda får icke ha större planyta än 40 m².

§ 7.

ANTAL LÄGENHETER.

Å med "f" betecknat område får byggnad icke inrymma flera än två bostadslägenheter.

§ 8.

VÅNINGSANTAL.

Mom. 1. Å med I, II, III eller VIII betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en, två, tre och åtta våningar.

Mom. 2. Vindsinredning är ej tillåten ovanpå det enl. mom. 1 tillåtna största antalet våningar.

§ 9.

BYGGNADS HÖJD.

Byggnad får uppföras till högst den höjd som framgår av följande uppställning:

Beteckning å kartan	höjd i m
I	4,0
f II	huvudbyggnad 7,2 uthus 2,5
III	10,2
VIII	26,0
"g" jämte plushöjds- siffra inom romb.	Det nivåplan som plus- höjdssiffran angiver.

§ 10.

TAKLUTNING.

- Mom. 1. Å med I, III eller VIII betecknat område får yttertak givas en lutning mot horisontalplanet av högst 10° .
- Mom. 2. Å med II betecknat område får byggnads yttertak, därest byggnad uppföres med fulla två våningar, icke givas större lutning mot horisontalplanet än 25° .
- Mom. 3. Å med "g" betecknat område skall yttertak utformas som ett i princip horisontellt terrasstak.
- Mom. 4. Uthusbyggnad inom med "f" betecknat område får givas en största yttertaklutning av 25° .

§ 11.

ANORDNANDE AV STÄNGSEL I VISST FALL.

- Mom. 1. I kvartersgräns som betecknats med fyllda trianglar skall med hänsyn till trafiksäkerheten fastighet försees med stängsel vare sig får anordnas öppning som medgiver utfart eller annan utgång mot

gata eller allmän plats.

Mem. 2.

~~Med "pg" betecknad del av kvartersmark skall förses med inhägnad som dels effektivt skiljer bilplatsområdet från de delar av tomtmarken där barn vistas, dels är utseendemässigt tillfredsställande.~~

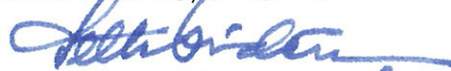
C. Övergångsbestämmelse.

§ 12.

BEFINTLIGA BYGGNADER.

Vid nybyggnad skall sådan å tomten befintlig byggnad, som ej överensstämmer med stadsplanen, borttagas såvida ej byggnadsnämnden av särskilda skäl medgiver undantag.

Skövde den 15/3 1966.

Seth Fridén
Stadsarkitekt

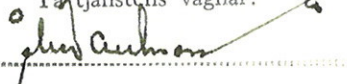
Tillhör stadsfullmäktiges i Skövde
protokoll den 22 juni 1966, § 68;
betygar

Ex officio:
Gunnar Forsberg

Stadsfullmäktiges sekreterare

Tillhör länsstyrelsens i Skaraborgs län
beslut den 26 aug. 66, betygar

På tjänstens vägnar:

ÅKE PAULSSON